

† France Balantič

Drugi venec

I

V molitev naj se razboli beseda,
ki zanjo trgam se s Teboj, moj Bog!
propadlega poberi me v svoj krog,
bolest po Tebi me ko rja razjeda.

Besed Te prosim, da srce odtoči
odvišno kri za davek Tvoj, o Kralj,
za sina, ki je šel za srečo v dalj,
ne prosi siva mati bolj pomoči.

Besed! Oj, kot ljubezni so objem,
kot trta močnih: do vseh lin se vzpnem,
kjer sopejo po Tebi žejna usta.

Srce zavrglo mir je delopusta
in vriska, kakor rezgeta vihar —
v pijanost me potaplja ta Tvoj dar!

II

V pijanost me potaplja ta Tvoj dar,
ta ogenj, ki me hoče razdejati,
porušil je ponosni grad prevar,
nemir ta kruti zdaj se z mano brati.

In z novim vinom mi natakaš vrč,
vse težje in močnejše kot mladost je,
s pestmi me biješ, tršimi od grč,
kot vse, ki so na zemlji Tvoji gostje.

In na zemljó mi dnevi so začarani,
kot s kodri sem ovil zapestja s travo,
a vem, da norec sem, ljubimec vārani.

Samo nemir Tvoj zvest mi je vsekdar
in čas beži, kot Bistrica gre v Savo,
med nebom, zemljo sem pojoč ovčar.

III

Med nebom, zemljo sem pojoč ovčar,
ujel v srce sem plodnosti požar
in luči vseh studencev v njem mi póljejo
in zlate sončne sulice ga koljejo.

O, naj iz mene vdre življenja moč,
privri svetloba, belec dirjajoč,
da spletam grivo ti z dlanmi razgretimi
in pošljem v dalj te s sanjami razpetimi.

Zakril bi rad, da sem spomin na deda,
in vse, prav vse razdal, razdelil sebe,
vso dušo vsakomur, ki mimo hodi.

Zatajil deda... Milostljiv mu bodi,
zdaj vem, kako me divja žalost grebe,
ko pušča samega ovac me čreda.

IV

Ko pušča samega ovac me čreda,
in ne bom strigel več njih mehkih run,
bojim se že prezebanja in cunj,
rumen obraz že zdaj mi kaže beda.

In vendar, kaj je dni prebela volna:
snežinke v soncu, na jeziku sol?
Šepečeš, da je kratka pot domov
in da ne pojde z mano skrinja polna.

Zato popotni vse naj razneso,
le milost daj, da grlo se izpoje,
še preden Smrt potiša pesmi moje!

Saj zanjo sem zamešeno testo
in čutim jo, ko rast me najbolj pali.
O, kakšni prsti so življenje stkali!

V

O, kakšni prsti so življenje stkali
in kaj so mi v to culo zavezali,
da z njo potepal bi se v večni čas
in Smrti večno rogal se v obraz.

A kadar je nositi jo težko,
pod glavo bi jo dal in vzel slovo
od vseh strani, ki sem se z njimi družil,
da včasih rad bi s Smrtjo se okužil.

Miru bi rad pred gladnim hrepenenjem,
čeprav pomlad preraste me z zelenjem,
morda se koprnjenj znebi mrlič.

Pil bom. Kje so zidanice ključi?
Hrepenenje v nezavesti me ne muči,
pred njim drhtim kot žrtveni kozlič.

VI

Pred njim drhtim kot žrtveni kozlič,
pred hrepenenjem, nožem, ki ubija,
vendar rasto zenice kot brstič,
Lepote hrepenenje je gostija.

Razpet sem med slastjo življenja, smrti,
do blaznosti, Lepota, te bom pil,
v prešernem plesu z mano se zavrti,
ob tvojih nogah čelo bom razbil!

Ti vredna si, da moja kri te streže,
počakaj, kmalu gležnje oškropi ti,
ne beži kot v daljave modre ptič!

Ojoj, Gospod moj, pal sem v strašne mreže,
ni to upor, da nočem Ti služiti,
Ti veš, da sem samo ubog hudič!

VII

Ti veš, da sem samo ubog hudič,
veš, kakšnih rož si vdihnil krvi blazni,
Ti, Bog, ki daš utripati golazni,
zardeti češnji, kot da je deklič,

Ti daš, da soncu se razgali grič,
zasej se vame in srce izprazni,
odreši me sveta, te težke kazni,
da bom ostal s Teboj brez vsakih prič!

Na dnu vsegà se peniš Ti, si Ti,
Ti, jezero, neskončno hladni vali,
še le pri Tebi vse se umiri.

Da boji bi pri Tebi se končali!
Tako sem slab, le up se Te drži,
Ti Gospodar si duše in živali!

VIII

Ti Gospodar si duše in živali!
Ah, duša, v gobavih dlaneh zlatnik,
v dlaneh, ki krči skopi jih bolnik,
Ti čakaš, da iz njih se zakotáli.

Kdaj še so za Gospoda Te priznali!
Vendar me mami svobodni Zvodnik,
ljubezen, sen o sreči, groze krik,
da padam kot pod kamenjem drhali.

Pomagaj z milostjo, položi jarem,
brez Tebe ni mi pomoči, Gospod,
kako naj sam Zvodniku glavo starem?

Pritisnem usta naj na rob posod,
ki še diše po Tebi, Vinu starem,
s poljubom Tvojim varen sem povsod!

IX

S poljubom Tvojim varen sem povsod,
ne šteješ v zlo molitev mi izdavljenih,
za zdravje jok mi daš ko grenek plod,
ne vprašaš za račun o dneh zapravljenih.

Lepota! Ti! Poznam te skoz tenčico
solzá kot sonce skoz žareč oblak,
spoznal sem, revež, zlato te pšenico,
za glad do zdaj dobil sem ovsenjak.

Ti si nebo in zemlja, jaz pa volil
odpadke zvezd in sadja sem lupine,
krvav izpraskal sem se iz zablod.

In vendar si za pevca me izvolil.
Če hočeš, da bom Tvoj in poln vedrine,
pokliči k soncu me na sinji prod!

X

Pokliči k soncu me na sinji prod,
da vredno tamkaj proslavim Tvoj god.
Zgaral sem se za svatovsko obleko,
dlani ko usnje so in ne ko mleko,

za ples pripraven nisem, sem bolj trd,
v obraz — če ne bi sanjal — bil bi grd.
Me ljubiš? Vsaj za norčka me porabi,
da Tvojim vriskal v srečni bom pozabi!

O, kdaj uzrl bom luči Tvojih miz!
Mordà še ni raztrgan padcev niz,
tako globoka duše je kotanja!

Mordà hudo bo, da še solz bom stradal,
vendàr bom s pesmijo srce prebadal,
ukaz Tvoj v krvi k petju me priganja.

XI—XIV

Magistrale

V molitev naj se razboli beseda,
pijancu si zaupal ta svoj dar,
med nebom, zemljo sem pojoč ovčar,
zapušča me ovac, oblakov čreda.

O, kakšni prsti so življenje stkali,
pred njim drhtim kot žrtveni kozlič,
Ti veš, da sem samo ubog hudič,
Ti Gospodar si duše in živali.

S poljubom težkim snubiš me povsod
in kličeš k soncu me na sinji prod,
ukaz Tvoj v krvi k petju me priganja.

Berač bi bil brez svojega vriskanja,
samo srce imam od vseh stvari,
srce je sadež, ki diši, diši.